

Warsaw Academy of Cosmetics and Health Care

Analiza zakresu stosowania surowców roślinnych w kosmetykach do pielęgnacji skóry

Monika Przybyłek, Alla Vitkovska-Komayhorodska, Jacek Arct

Surowce roślinne należą do składników kosmetycznych szczególnie często stosowanych w produktach przeznaczonych do pielęgnacji skóry. Do najczęściej używanych należą nieprzetworzone oleje roślinne oraz rozmaitego rodzaju ekstrakty, soki i olejki eteryczne. Oleje roślinne poza działaniem emolientyjnym stanowią z reguły doskonałe źródło NNKT. Niektóre z nich mogą zawierać kwas γ -linolenowy oraz kwasy tłuszczowe wiążące się z receptorem PPAR. Ekstrakty (suche, glikolowe, wodno-alkoholowe itp.) i olejki eteryczne stanowią doskonałe źródło antyutleniaczy i substancji czynnych o wielokierunkowym działaniu. Ważną zaletą użycia surowców roślinnych jest nośność marketingowa – ich obecność w kosmetyku stwarza szerokie możliwości promocyjne i reklamowe. Poznanie i analiza zakresu stosowania surowców roślinnych w kosmetykach spotykanych na rynku krajowym ma istotne znaczenie zarówno dla producentów i dystrybutorów jak i dla dostawców olejów i ekstraktów (poszukiwanie niszy marketingowych, planowanie nowych wyrobów, określanie strategii rozwoju i kierunków reklamy).

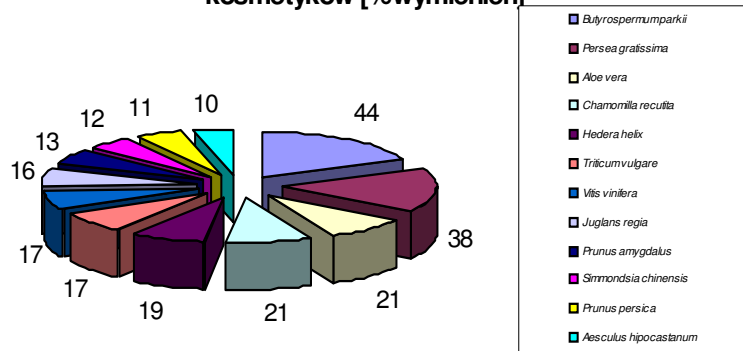
Analizie poddano 213 kosmetyków znajdujących się na rynku krajowym (z wyłączeniem wyrobów selektywnych), w tym 119 do pielęgnacji twarzy i 94 do pielęgnacji ciała lub określonych jego partii. Kryterium doboru była obecność łacińskiej nazwy rośliny w podanym na opakowaniu składzie INCI. W badanych kosmetykach stwierdzono obecność surowców pochodzących ze 120 roślin, w tym około 15 olejów. Dokładne określenie rodzaju surowca w niektórych przypadkach nie było możliwe.

Częstość stosowania olejów oraz ekstraktów i olejków eterycznych jest zbliżona - oleje były w badanej grupie wymieniane 221 razy, ekstrakty 271 razy a olejki eteryczne 36 razy. Stwierdzono, że do najczęściej stosowanych emolientów roślinnych należą oleje z masłosza, awokado, migdałów, brzośkwini i jobby. Stosunkowo często wymieniane soja, pszenica i winorośl mogą być źródłem zarówno oleju jak i ekstraktu.

W grupie ekstraktów do najpopularniejszych na krajowym rynku należą: aloes, rumianek, bluszcz, różne herbaty, zwłaszcza zielona i kasztanowiec. Spotykane w badanych kosmetykach surowce roślinne można podzielić na dwie grupy. Pierwszą stanowią składniki stosowane stosunkowo często (występujące w od 10 do 49 produktach), jest ich tylko 14. Druga grupa to surowce stosowane sporadycznie, nie zawsze w sposób w pełni zgodny z przeznaczeniem kosmetyku. Wiele z nich pochodzi z roślin egzotycznych lub z innych powodów nośnych marketingowo.

Rośliny najczęściej wymieniane w składzie kosmetyków [%wymienień]

Wnioski

W stosowaniu substancji roślinnych w kosmetykach obecnych na krajowym rynku trudno jest znaleźć logiczne zależności. Wydaje się, że tylko ograniczona liczba składników ma rzeczywisty wpływ na deklarowane działanie kosmetyku (roślinne emolienty, aloes, rumianek, bluszcz kasztanowiec itp.) Zastosowanie wielu produktów nosi znamiona przypadkowości lub ma znaczenie wyłącznie marketingowe. Zaskakuje sto-

sunkowo mała popularność roślin europejskich mających długą tradycję w kosmetyce, np. lipy, melisy, nagietka, skrzypu, szalwii itp.). W przypadku stosunkowo licznej grupy surowców brak jest naukowych uzasadnień dla ich stosowania w kosmetykach.